

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий інститут публічного управління та адміністрування
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
ЧНУ ім. П. Могили
Котляр Ю. В.

« 31 » 08 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 032 Історія та археологія

Розробник

Сургова С.Ю.

Завідувач кафедри розробника

Кузнецова О.А.

Завідувач кафедри спеціальності

Міронова І.С.

Гарант освітньої програми

Підберезних І.Є.

Директор ННПТУ

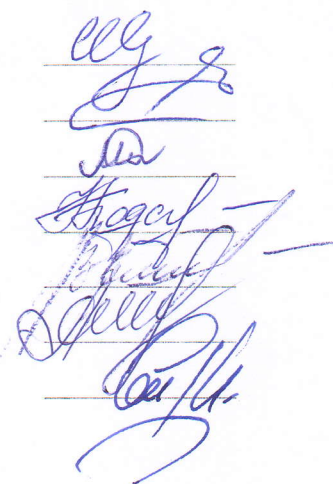
Ємельянов В.М.

Декан факультету політичних наук

Хмель А.О.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Назва дисципліни	Педагогіка вищої школи	
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»	
Спеціальність	032 «Історія та археологія»	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	«Історія та археологія»	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2023-2024 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	9	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 годин	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	Всього – 90 годин	-
– лекції	15	-
– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	15	-
– годин самостійної роботи студентів	60	-
Відсоток аудиторного навантаження	33%	-
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	залік	

Розділ 2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Сучасна освітня парадигма акцентує увагу на забезпеченні можливості майбутньому викладачу вищої школи стати суб'єктом освітньої діяльності, сформувати потребу в постійному поповненні та оновленні знань, удосконалити вміння та навички, закріпити їх і перетворити в компетенції, розкрити свій творчий потенціал, розвинути механізми саморозвитку, самореалізації, самостійності, сформувати стійкий інтерес до пізнання й освоєння кращих зразків педагогічної діяльності, збагатити власний світогляд і культуру, необхідні для особистісного й професійного становлення. Особливе місце в загальнодержавній системі освіти України посідає підготовка магістрів у закладах вищої освіти до викладацької діяльності, що зумовлює низку актуальних педагогічних завдань, та потребують наукового обґрунтування. Сьогодні, під час підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 032 – «Історія та археологія», на перший план висуваються питання формування загальних і фахових компетентностей, бо саме вони дають змогу визначити, чи відповідає той чи той випускник закладу вищої освіти умовам сучасного ринку праці. Це, в свою чергу, суттєво підвищує роль такої навчальної дисципліни, як «Педагогіка вищої школи». Дисципліна «Педагогіка вищої школи» відноситься до обов'язкових компонентів освітньої (освітньо-професійної) програми «Історія та археологія». Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку майбутніх викладачів вищої школи до професійно-педагогічної діяльності в закладі вищої освіти.

Метою дисципліни є: підготовка професійно компетентного фахівця з високим рівнем педагогічної грамотності, як важливої складової його професійної культури в питаннях вищої освіти та вищої школи в Україні; формування системи теоретичних знань і практичних умінь щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти; оволодіння методикою розробки інформаційних і навчально-методичних матеріалів, що призначені забезпечити всі основні етапи освітнього процесу.

Завдання курсу:

- розкрити сутність основних теоретичних концепцій і методологічних підходів, категорій і понять, закономірностей та принципів навчання і виховання студентів закладу вищої освіти;

- забезпечити практичне оволодіння магістрами традиційних й інноваційних методів, форм та технологій навчання й виховання студентів;

- розкрити теоретичні підходи й забезпечити опанування провідних стратегій діяльності сучасного викладача й куратора (тьютора, коуча) студентської академічної групи по формуванню соціально й професійно важливих якостей особистості;

- ознайомити з основами освітнього менеджменту й моніторингу у закладі вищої освіти; - долучити до усвідомлення значущості педагогічних інновацій для подальшої модернізації вітчизняної вищої школи..

Розроблена програма відповідає освітній програмі та орієнтована на формування **компетенцій студентів:**

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК09	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК11	Здатність проявляти творчий підхід в розробці ідей і досягнення цілей.
	ЗК12	Здатність представити складну інформацію у стислій усній та письмовій формі.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК03	Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.
	СК07	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.
	СК11	Вміння використовувати нормативні документи в галузі освіти та діяльності вищої школи в адміністративно-управлінській, навчально-педагогічній та науково-дослідницькій роботі.
	СК13	Здатність вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати існуючі та розробляти нові методи.

2.2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з: філософії, педагогіки, методики викладання історії, виробничої і педагогічної практик.

2.3. Очікувані результати навчання

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** щодо:

- системи та структури освіти України;
- структури стандартів вищої освіти;
- дидактичної сутності пізнавальної діяльності;
- рекомендацій щодо структури та методів проведення різних видів навчальних занять;
- вимог до складу і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності та навчальної дисципліни;

- системи забезпечення якості та рекомендацій щодо проведення контрольних заходів;
- сутності нових та інформаційних технологій навчання у вищій школі;
- принципів та методів виховання.

На основі цих знань у студентів будуть сформовані **уміння**:

- організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- визначати доцільні методи та засоби навчання і контролю;
- організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці;
- здійснювати контроль і оцінку результатів навчання.

Відповідно до освітньої програми очікувані **результати навчання** включають вміння:

ПР05	Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.
ПР07	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
ПР09	Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.
ПР11	Вміти презентувати написані тексти та робити презентації усно різної довжини та складності українською або іноземною мовами.
ПР12	Розширювати базові знання принципів проєктування і застосування сучасних комп'ютерних систем та мереж в наукових дослідженнях.

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Денна форма навчання:

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські)	Самостійна робота
1.	Тема 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи	2	2	6
2.	Тема 2. Дидактичні основи педагогічного процесу у закладі вищої освіти	2	2	6
3.	Тема 3. Методи і форми організації навчального процесу у закладі вищої освіти	2	2	10
4.	Тема 4. Система забезпечення якості освіти. Контроль результатів навчання	2	2	8
5.	Тема 5. Студент як суб'єкт учбової діяльності	2	2	8
6.	Тема 6. Зарубіжна система вищої педагогічної освіти	2	2	8
7.	Тема 7. Інновації у вищій освіті(проблеми, досвід, перспективи)	2	2	7
8.	Тема 8. Особливості праці викладача у ЗВО	1	1	8
Всього за курсом		15	15	60

4. Зміст навчальної дисципліни

Денна форма

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1.	Тема 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи 1. Мета і завдання навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи», її місце в професійній підготовці магістрантів. 2. Об'єкт та предмет ПВШ. 3. Категоріальний апарат ПВШ. 4. Зв'язок педагогіки вищої школи із іншими науками. 5. Поняття, функції та категорії дидактики вищої школи. 6. Основні цілі освіти, принципи освіти в Україні, рівні і ступені вищої освіти в Україні. 7. Типи ЗВО в Україні.
2.	Тема 2. Дидактичні основи педагогічного процесу у закладі вищої освіти 1. Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії навчання: знання, навички, уміння, компетентність і компетентності, педагогічний процес, дидактична система, зміст освіти і навчання. 2. Принципи навчання та їх змістова характеристика: науковості, наочності, зв'язок теорії із практикою, систематичності та послідовності, міцності засвоєння знань, свідомості та активності, доступності.
3.	Тема 3. Методи і форми організації навчального процесу у закладі вищої освіти 1. Поняття про методи навчання та їх класифікація. 2. Методика викладання спеціальних дисциплін. 3. Характеристика основних методів навчання у вищій школі.

	<p>4. Форми організації навчання та їх методика викладання у вищій школі</p> <p>5. Навчальна лекція та методика її викладання у ЗВО.</p>
4.	<p>Тема 4. Система забезпечення якості освіти. Контроль результатів навчання</p> <p>1. Цілі та завдання контролю якості навчання.</p> <p>2. Основні фактори, що впливають на якість навчання.</p> <p>3. Об'єкт і предмет контролю.</p> <p>4. Вимоги до системи контролю.</p> <p>5. Види та рівні контролю, їх завдання, цілі та функції.</p> <p>6. Форми контролю.</p>
5.	<p>Тема 5. Студент як суб'єкт учбової діяльності</p> <p>1. Поняття про суб'єкта учбової діяльності.</p> <p>2. Вікова періодизація розвитку особистості.</p> <p>3. Типові риси психічного складу особистості в період юності.</p> <p>4. Особистісні утруднення.</p> <p>5. Міжособистісні конфлікти в студентському віці.</p> <p>6. Внутрішньо-особистісні конфлікти.</p> <p>7. Нерівномірність розвитку особистості.</p> <p>8. Динаміка мотивації навчання.</p> <p>9. Регуляція поведінки в студентському середовищі.</p>
6.	<p>Тема 6. Зарубіжна система вищої педагогічної освіти</p> <p>1. Глобальні тенденції формування систем вищої освіти європейських країн.</p> <p>2. Порівняльний аналіз систем вищої освіти у деяких країнах Європи.</p> <p>3. Розвиток зарубіжної дистанційної освіти.</p> <p>4. Надання освітніх послуг закладами вищої освіти провідних країн світу.</p>
7.	<p>Тема 7. Інновації у вищій освіті(проблеми, досвід, перспективи)</p> <p>1. Інноваційні тенденції вищої освіти в інформаційному суспільстві.</p> <p>2. Практика впровадження освітніх інновацій в системі професійної підготовки майбутніх фахівців.</p> <p>3. Інноваційні напрями підготовки майбутніх фахівців у ЗВО.</p>
8.	<p>Тема 8. Особливості праці викладача у ЗВО</p> <p>1. Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.</p> <p>2. Основні функції та напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.</p> <p>3. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача вищого навчального закладу.</p> <p>4. Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу.</p>

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, підгрупових) занять

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи</p> <p>1. Охарактеризувати мету та завдання педагогіки вищої школи.</p> <p>2. Визначити роль і місце педагогіки вищої школи у професійній підготовці магістрантів.</p> <p>3. Характеристика об'єкта та предмета ПВШ.</p> <p>4. Проаналізувати категоріальний апарат ПВШ.</p> <p>5. Визначити зв'язок ПВШ із іншими науками.</p> <p>6. Поняття про освіту та її цілі.</p>
2	<p>Тема 2. Дидактичні основи педагогічного процесу у закладі вищої освіти</p> <p>1. В чому полягає сутність та взаємозв'язок основних понять теорії навчання: знання, навички, уміння, компетентність і компетентності, педагогічний процес,</p>

	<p>дидактична система, зміст освіти і навчання.</p> <p>2. Охарактеризуйте принципи навчання та дайте змістовну характеристику: науковості, наочності, зв'язок теорії із практикою, систематичності та послідовності, міцності засвоєння знань, свідомості та активності, доступності.</p>
3	<p>Тема 3. Методи і форми організації навчального процесу у закладі вищої освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття про методи навчання та їх класифікація. 2. Суть методики викладання спеціальних дисциплін. 3. Характеристика основних методів навчання у вищій школі. 4. Словесні методи навчання. 5. Наочні методи навчання. 6. Практичні методи навчання. 7. Логічні методи навчання. 8. Ігровий метод. 9. Імітаційний метод. 10. Методи контролю і самоконтролю. 11. Проаналізуйте форми організації навчання та їх методику викладання у вищій школі. 12. Охарактеризуйте навчальну лекцію та методику її викладання у ЗВО.
4	<p>Тема 4. Система забезпечення якості освіти. Контроль результатів навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити цілі та завдання контролю якості навчання. 2. Проаналізуйте основні фактори, що впливають на якість навчання. 3. Охарактеризуйте об'єкт і предмет контролю. 4. Які існують вимоги до системи контролю у ЗВО. 5. Дайте характеристику видів та рівнів контролю, їх завдання, цілі та функції. 6. Охарактеризуйте форми контролю у ЗВО.
5	<p>Тема 5. Студент як суб'єкт учбової діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття про суб'єкт учбової діяльності. 2. Охарактеризуйте вікову періодизацію розвитку особистості. 3. Проаналізуйте типові риси психічного складу особистості в період юності. 4. Розкрийте особистісні утруднення в цей віковий період. 5. Охарактеризуйте міжособистісні конфлікти в студентському віці. 6. Охарактеризуйте внутрішньоособистісні конфлікти. 7. Як в цей період проявляється нерівномірність розвитку особистості. 8. В чому полягає динаміка мотивації навчання. 9. Як відбувається регуляція поведінки в студентському середовищі.
6	<p>Тема 6. Зарубіжна система вищої педагогічної освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте глобальні тенденції формування систем вищої освіти європейських країн. 2. Зробіть порівняльний аналіз систем вищої освіти у деяких країнах Європи. 3. Охарактеризуйте розвиток зарубіжної дистанційної освіти. 4. Проаналізуйте надання освітніх послуг закладами вищої освіти провідних країн світу.
7	<p>Тема 7. Інновації у вищій освіті(проблеми, досвід, перспективи)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте інноваційні тенденції вищої освіти в інформаційному суспільстві. 2. Практика впровадження освітніх інновацій в системі професійної підготовки майбутніх фахівців 3. Охарактеризуйте інноваційні напрями підготовки майбутніх фахівців у ЗВО.
8	<p>Тема 8. Особливості праці викладача у ЗВО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте особливості педагогічної діяльності викладача ЗВО. 2. Охарактеризуйте основні функції та напрями діяльності викладача ЗВО. 3. Проаналізуйте психолого-педагогічну структуру діяльності викладача ЗВО. 4. Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу. 5. Складіть психолого-педагогічний портрет сучасного викладача.

5. Завдання для самостійної роботи

5.1.1. Завдання для самостійної роботи: денна форма

Під час вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» студенти отримують бали за такі види робіт:

1. Відповіді на семінарських заняттях.
2. Підготовка аналітичної роботи.
3. Самостійна робота.
4. ІДЗ.

Підготовка до семінарських занять. Всього для студентів *денної форми*, навчальним планом передбачено 15 семінарських занять. Відповідь на кожному семінарі оцінюється від 0 до 3 балів, в результаті протягом семестру, студент має змогу отримати **45 балів**.

5.1.2. Підготовка аналітичної роботи. Студенти готують на одну із тем запропонованих викладачем. Робота здається в письмовій вигляді та потребує публічного представлення. Тривалість захисту роботи до 15 хв., де 10 хв. відводиться на презентацію та 5хв. на можливі запитання після неї.

Критерії оцінювання аналітичної роботи:

- Відповідність вимогам письмового оформлення – 5 б.
 - Цікавий виклад теми для аудиторії – 10 б.
 - Логічність і послідовність викладення матеріалу – 5 б.
- Всього: 20 балів.**

Теми аналітичних робіт

1. Шляхи підвищення ефективності навчального процесу у вищій школі.
2. Активізація пізнавальної діяльності як проблема та головне завдання вузівської педагогіки.
3. Порівняльний аналіз рейтингових систем оцінки рівнів підготовки студентів.
4. Психолого-педагогічні особливості використання технічних засобів навчання.
6. Шляхи підвищення активності студентів у навчанні.
7. Психолого-педагогічні проблеми спілкування викладача та студентів.
8. Компетенції магістра з гуманітарних спеціальностей.
9. Педагогіка співробітництва – основа гуманізації навчально-виховного процесу вищої школи.
10. Методи розвитку критичного мислення студентів.
11. Дидактичні основи дистанційної технології навчання.
12. Використання принципів конфліктології у взаємодії педагога зі студентами.
13. Проблеми та методи формування навчальної мотивації у студентів.
14. Шляхи розвитку творчої самостійності студентів.
15. Проблеми формування дослідницьких компетенцій студентів.
16. Студентське самоврядування, як фактор підвищення якості освіти.
17. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.
18. Якість вищої освіти: проблеми оцінювання та моніторингу.
19. Психологічні особливості розуміння викладачем особистості студента.
20. Принцип науковості – важливіший дидактичний принцип у вищій школі.
21. Роль особистості викладача у вихованні студентства.
22. Завдання та проблеми європейської інтеграції вищої освіти України.
23. Дидактичні принципи і правила технології «навчання що розвиває» у вищій школі.
24. Дидактичні принципи і правила технології особисто-орієнтованого навчання.
25. Основні цілі, завдання та принципи педагогічного контролю.

26. Проблеми якості вищої освіти та шляхи їх вирішення.
27. Засоби ІТ в організації навчального процесу у ЗВО.
28. Міжнародна діяльність університету, як фактор підвищення якості освіти.
29. Глобалізація і проблеми розвитку освіти.
30. Основні принципи створення інноваційного вищого навчального закладу.

Вимоги до написання аналітичної роботи

Аналітична робота повинна представляти собою самостійне дослідження і включати: обґрунтування вибору теми та її актуальність; аналіз літератури з обраної теми; виклад суті питання; теоретичне узагальнення і науково обґрунтовані висновки; список використаної літератури. Стиль викладення матеріалу має бути науково-діловим.

Структура роботи містить такі елементи: титульна сторінка, план, вступ (мають бути обґрунтовані актуальність та практичне значення обраної теми, визначені мета та завдання роботи); основна частина (розділи, пункти, підпункти) розкривається тема шляхом висвітлення основних питань); висновки (необхідно сформулювати: а) науково-теоретичні та практичні підсумки проведеного аналізу за проблематикою; б) вони мають логічно пов'язуватися із змістом викладеного матеріалу); список літератури (містить використані джерела та публікації), при необхідності – додатки.

Аналітичну роботу набирають на комп'ютері в текстовому редакторі «WORD» (шрифт 14, «Times New Roman», інтервал 1,5). Поля: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 15 мм. Її роздруковують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210X297 мм). Обсяг роботи до 15 сторінок.

5.1.3. Самостійна робота

Ключові вимоги:

- 1) проаналізувати завдання, подумати над його дидактичними цілями й основними проблемами, які винесені на обговорення;
- 2) опрацювати рекомендовану навчальну, наукову та методичну літературу;
- 3) намагатися сформулювати власну думку з кожного питання й обґрунтувати свої міркування оформивши план;
- 4) скласти розгорнутий план-конспект

Параметри конспекту мають бути такі: шрифт – Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал – 1,5, відступ першого рядка абзацу – 1,25 см. Між абзацами не повинно бути відступів. Поля: ліве – 3 см, праве – 1 см, верхнє і нижнє – по 2 см. Усі сторінки конспекту нумерують наскрізно, починаючи з титульної сторінки, на якій номери не ставлять. Обсяг 3-4 сторінки.

1. Підготуйте виступ, доповідь, реферат з актуальної теми дисципліни.
2. Напишіть тези, статтю, есе.
3. Візьміть участь у науково-практичній конференції з проблем вищої школи.
4. Розробіть схему структури системи вищої освіти України.
5. Створіть інформаційний проект розвитку вищої освіти в одній із провідних країн світу.
6. Складіть порівняльну таблицю особливостей розвитку вищої освіти у Великобританії, Франції, Німеччині.
7. Проаналізуйте навчальний план, навчальну програму, навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху акцентуючи увагу на дидактичних можливостях формування інтегративної компетентності фахівця.
8. Порівняти структуру навчальної програми та робочої навчальної програми дисципліни (за предметними спеціалізаціями).
9. Скласти структурно-логічну схему на вибір за завданнями (у вигляді презентації в програмі Power Point за темою (завдання може бути виконано у мікрогрупах): сутність теорії модульного навчання; сутність теорії проблемного навчання.

10. Розробіть проект дидактичної гри з курсу «Педагогіка вищої школи» або з дисципліни за предметними спеціалізаціями.

11. Підготуйте сценарій виховного заходу (диспуту, зустрічі-діалогу, тренінгу, гри тощо) для студентів 1-2 курсів на актуальну виховну тему.

12. Запропонуйте проблемні питання для дискусії на тему «Академічна доброчесність» для студентів 4 курсу.

13. Розробіть план виховної роботи куратора студентської групи першого курсу на місяць, ураховуючи подані вище принципи патріотичного виховання, розвиток студентське самоврядування.

14. Розробіть завдання для чотирьох станцій квесту присвяченого святкування 200-річчя К.Д. Ушинського та популяризації професії вчитель.

15. Напишіть есе «Викладач ЧНУ ім. П. Могили 21 століття».

5.1.4. Творчий проект (денна форма навчання)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНДЗ захистом навчального проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Педагогіка вищої школи» – це вид науково-практичної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, висвітлює рівень опанування знаннями з педагогіки та практичними вміннями аналізувати досліджувану проблему, відображає певний рівень навчальної компетентності студента - магістра.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально - пізнавальної діяльності.

Вид ІНДЗ – творчий проект у вигляді презентації на тему: «Університет майбутнього», «Система забезпечення якості вищої освіти», «Сучасні технології навчання», «Проблеми педагогічної діагностики».

Вимоги до ІНДЗ (творчий проект)

- 1) студент обирає одну з запропонованих тем;
- 2) використовується програма Microsoft Office Power Point. Мультимедійна презентація – це програма, яка може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, діаграми та графіки, слайд-шоу, звукове оформлення і дикторський супровід, відеофрагменти й анімацію, тривимірну графіку.
- 3) Інформаційні слайди містять таку інформацію: - тема;- план; - мета, завдання; - основна частина; кінцевий освітній продукт - література, інтернет-ресурси; - діаграми, графіки, таблиці; - висновки; - інші необхідні текстові матеріали.
- 3) захист триває до 10 хв.

5.1.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітній процес при викладанні дисципліни «Педагогіка вищої школи» повністю забезпечується.

I. Технічні засоби навчання:

- ноутбук;
- проектор;
- інтерактивна дошка.

II. Програмне забезпечення: Power Point, Microsoft Excel, SPSS, платформа дистанційного навчання Moodle.

6. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у відповідності з навчальним планом у формі заліку. Залік з даної дисципліни має на меті перевірку знань студентів з теорії і виявлення навичок застосування отриманих знань під час вирішенні практичних завдань, а також навичок самостійної роботи з навчальною і науковою літературою. Залік проходить за білетами в усній формі.

Питання до заліку з дисципліни «Педагогіка вищої школи»

1. Розкрийте предмет, об'єкт та категорії педагогіки вищої школи.
2. Поясніть місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
3. Розкрийте зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
4. Розкрийте методологію науково-педагогічного дослідження.
5. Розкрийте особливості педагогічного процесу вищої школи.
6. Назвіть та охарактеризуйте основні структурні компоненти педагогічного процесу як системи, завдання, функції, закономірності та принципи.
7. Охарактеризуйте викладача як суб'єкта педагогічного процесу вищої школи. Специфіка його діяльності.
8. Предмет і основні категорії дидактики вищої школи.
9. Дидактичні закономірності і принципи навчання у ЗВО.
10. Охарактеризуйте викладання та учіння як діяльність суб'єктів педагогічного процесу вищої школи.
11. Розкрийте поняття змісту освіти у вищій школі: ступеневість вищої освіти, нормативні документи, що визначають зміст освіти.
12. Охарактеризуйте методи навчання у ЗВО: класифікація методів навчання, традиційні, активні та інтерактивні методи навчання.
13. Розкрийте дидактичні функції традиційних та інноваційних форм і засобів навчання.
14. Розкрийте сутність поняття «форми організації навчання». Проаналізуйте розвиток і становлення організаційних форм навчання у вищій школі.
15. Охарактеризуйте лекцію як метод та провідну форма організації навчального процесу у ЗВО.
16. Різновиди сучасних лекцій, їх характеристика і структура. Методика організації і проведення різних видів лекцій: традиційні та нетрадиційні.
17. Проаналізуйте різні види семінарських занять та їх можливості у реалізації завдань підготовки майбутнього фахівця.
18. Розкрийте алгоритм підготовки викладача та студента до семінарського заняття.
19. Поясніть технологію і методику організації та проведення просемінарів, спецсемінарів, факультативів.
20. Охарактеризуйте педагогічні умови ефективної організації самостійної роботи студентів.
21. Роль навчальної та виробничої практики у фаховій підготовці студентів.
22. Розкрийте сутність поняття, функції, компоненти та види контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів. Розкрийте можливості різних форм контролю знань студентів.
23. Охарактеризуйте методи педагогічного оцінювання й моніторингу академічних досягнень студентів.
24. Розкрийте технологію рейтингової системи перевірки та оцінки знань, умінь і навичок студентів.

25. Розкрийте зміст провідних фахових компетентностей сучасного викладача вищої школи, методи моніторингу якості його професійної діяльності.
26. Охарактеризуйте особливості розвитку вищої освіти України як складової світового і європейського науково-освітнього простору.
27. Розкрийте особливості системи і структури вищої освіти в Україні, перспективи її приєднання до міжнародних та європейських стандартів і вимог.
28. Охарактеризуйте специфіку науково-методичного забезпечення навчального процесу у закладі вищої освіти з огляду на ліцензійні та акредитаційні вимоги.
29. Розкрийте критерії оцінювання і способи моніторингу якості вищої освіти, зокрема освітньо-професійних програм.
30. Охарактеризуйте сучасні педагогічні парадигми вищої освіти.
31. Сучасні технології навчання у вищій школі.
32. Педагогіка співробітництва та особистісно-орієнтована педагогіка у вищій школі.
33. Лекція – одна з провідних форм навчання у вищій школі.
 34. Види лекцій (класична, інтерактивна), їх структура, вимоги до проведення лекційних занять у порівнянні поглядів відомих учених-педагогів.
 35. Семінарське, практичне, лабораторне заняття.
 36. Сутність та особливості розвивального навчання студентів.
 37. Застосування активних методів навчання у вищій школі.
 38. Структура лекції, її типи, критерії оцінки її ефективності.
 39. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації.
 40. Особливості та умови ефективної організації самостійної роботи студентів.
 41. Система контролю в навчальному процесі вищої школи.
 42. Види і форми організації перевірки студентів.
 43. Форми контролю якості знань, умінь, навичок студентів
 44. Кредитно-модульна система оцінювання студентів у вищій школі.
 45. Умови та шляхи формування студентської команди, спільноти.
 46. Особливості, методи та прийоми виховного впливу викладача вищої школи на поведінку, діяльність студентів.
 47. Застосування методів науково-педагогічного дослідження у вищій школі.
 48. Форми організації навчання у вищому навчальному закладі.
 49. Впровадження сучасних технологій навчання на заняттях у вищій школі.
 50. Сучасні проблеми, шляхи і засоби виховання студентської молоді.
 51. Психолого-педагогічні особливості студентів як суб'єктів навчання і виховання.
 52. Характеристики сучасних педагогічних технологій.
 53. Роль викладача вищої школи в нормальній якісній підготовці майбутніх фахівців певної спеціальності.
 54. Функції викладача. Права та обов'язки викладача.
 55. Особливості розвитку студентської молоді, врахування їх у навчально-виховному процесі вищої школи.
 56. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі.
 57. Організаційно-педагогічні основи діяльності вищого навчального закладу за Законом України "Про вищу освіту".
 58. Підходи до відбору змісту навчального курсу у вищій школі.
 59. Особливості побудови навчальних планів та програм.
 60. Шляхи формування позитивного ставлення студентів до навчальної інформації.

Зразок «нульового» варіанту залікового білету
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
 Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
 Галузь знань: 03 – Гуманітарні науки
 Спеціальність: 032 – Історія та археологія
 Навчальна дисципліна – «Педагогіка вищої школи»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 0

1. Розкрити предмет та завдання педагогіки вищої школи (10 балів).
2. Охарактеризуйте викладача як суб'єкта педагогічного процесу вищої школи, специфіку його діяльності (10 балів).
3. Сформулюйте основні принципи управління вищою освітою (10 балів).

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки.

Протокол №_ від «__» серпня 20__ року

Завідувач кафедри, доцент
 Упорядник, доцент кафедри

Кузнецова О. А.
 Сургова С. Ю.

7. Система оцінювання роботи студентів

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється шляхом перевірки знань студентів на заліку згідно з розкладом сесії.

У відповідності до положення про систему рейтингової оцінки знань студентів при вивченні дисципліни «Педагогіка вищої школи» застосовується наступна система оцінювання роботи студентів.

7.1.1. Денна форма навчання

ІХ семестр

№	Вид контролю	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1.	Поточні опитування на семінарських заняттях (передбачено 2 відповідей)	2x5=10	Протягом семестру
2.	Аналітична робота	20	Протягом семестру
3.	Самостійна робота	10	Протягом семестру
4.	Творчий проект	30	Протягом семестру
5.	Залік (макс. бал)	30	Екз. сесія
	Разом (макс. бал)	100	

7. Критерії оцінювання результатів навчання (для денної форми навчання)

7.1 Опитування на семінарських заняттях

Максимальна оцінка за відповідь на семінарському занятті – 5 балів.

Критеріями для оцінювання виступають:

Оцінка 5 балів ставиться у випадку:

- студент вільно володіє, визначеними програмою, знаннями і уміннями;
- правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти;
- висловлює власне ставлення до навчального матеріалу;
- відповідь чітка і завершена; мова виразна.

Оцінка 4 балів ставиться у відповідності з попередніми вимогами, але:

- студент має незначні ускладнення при використанні визначених програмою знань і умінь;
- при доборі фактів припускається незначних помилок;
- власне ставлення студентом висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності; мова зрозуміла.

Оцінка 3 бали ставиться в тому випадку, коли:

- студент користується лише окремими знаннями й уміннями;
- порушує логіку викладу;
- відповідь недостатньо самостійна;
- аргументація слабка, мова спрощена;
- є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках.

Оцінка 0-1 бали ставиться в разі незнання більшої частини матеріалу, відсутності будь-якої логіки викладу, а саме:

- студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями;
- головного фактичного матеріалу не знає.

7.2. Підготовка аналітичної роботи

Перелік тем подано у пункті 5.1.2. Робота повинна бути завантажена у систему Moodle до її презентації. Роботи подаються на перевірку в письмовому вигляді та передбачають публічний захист. Тривалість захисту робіт до 10 хв., де 5 хв. відводиться на презентацію та 5хв. на можливі запитання після неї.

Письмові роботи виконують на комп'ютері, оформлюють в текстовому редакторі «WORD» (шрифт 14, «Times New Roman», інтервал 1,5). Поля: верхнє – 2,0 мм, нижнє – 2,0 мм, ліве – 2,5 мм, праве – 1,5 мм. Роботу роздруковують на принтері з одного боку аркуша паперу формату А4 (210X297 мм). Обсяг роботи складає: 10-15 сторінок.

Критеріями оцінювання доповіді виступають:

- усна презентація доповіді на семінарському занятті.
- критерії аналогічні критеріям опитування на групових заняттях (50%);
- повнота відповідей на питання поставленні після презентації доповіді (50% оцінки).

7.3. Підготовка самостійної роботи

Перелік завдань для самостійних робіт подано у пункті 5.1.3. Самостійна робота повинна бути завантажена у систему Moodle. Критеріями оцінювання виступають:

- 1) повнота розкриття завдання (50%, 4 балів);
- 2) опора на першоджерела відповідно до теми роботи (30%, 3 балів);
- 3) дотримання вимог до структури роботи та технічного оформлення (20%, 3 бали).

7.5. Творчий проект

Індивідуальна навчально-дослідна робота, її мета та від, описані у пункті 5.1.4.

Критерії оцінювання роботи

1. Креативність плану(ідеї) мультимедійної презентації . (5)
2. Логіка викладу фактів, ідей, результатів творчого пошуку. (10)
3. Наявність обґрунтованої власної позиції, пропозицій щодо розв'язання проблем корекційної освіти, визначення перспектив удосконалення корекційно- розвивальної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. (10)
4. Оригінальність представлених матеріалів в аспекті методичного наповнення. (5)

8. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90–100	A	зараховано
82–89	B	
75–81	C	
67–74	D	
60–66	E	
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Основні

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 1998. 554 с.
2. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. К.: НАУ, 2015. 240 с.
3. Коберник О. М. Креативні технології навчання. Умань: ФОП Візаві, 2016. 217 с.
4. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / ред. О. М. Пехота. К.: «АСК», 2001.
5. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. К.: «Академвидав», 2006. 352 с.
7. Щоденник з науково-педагогічної (асистентської) практики / Упор. О. С. Цокур. Одеса, 2018. 30 с.

9.2. Додаткові

1. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
2. Компетентнісний підхід у вищій освіті: світовий досвід / Укл. Антонюк Л. Л., Василькова Н. В. та ін. К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2016. 61 с.
3. Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації: Кол. монографія / під ред. проф. Цокур О. С. Одеса: ФОП Бондаренко О. М., 2018. 150 с.
4. Чинники актуалізації проблеми освіти дорослих в Україні та світі в умовах розвитку інформаційного суспільства: матеріали наук. конф. / під. ред. проф. Цокур О. С. Одеса: ФОП Бондаренко, 2019. С. 49–53.
5. Constantin Cucos – Pedagogie Serie coordonată de Adrian Neculau Editura POLIROM, B-dul Copou nr. 3 P.O. BOX 266, 6600, Iasi, ROMÂNIA.
6. B.S. Haug, S.M. Mork Taking 21st century skills from vision to classroom: what teachers highlight as supportive professional development in the light of new demands from educational reforms Teach. Teach. Educ., 100 (2021), Article 103286, [10.1016/j.tate.2021.103286](https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103286)
7. M.A.E. Pilotti, O.J. El-Moussa, H.M. Abdelsalam Measuring the impact of the pandemic on female and male students' learning in a society in transition: a must for sustainable education Sustainability, 14 (2022), p. 3148, [10.3390/su14063148](https://doi.org/10.3390/su14063148)
8. Khalid Berrada, Daniel Burgos Pedagogy, Didactics and Educational Technologies Springer Singapore, 2022, p. 188.